

Un any de Parlament

En la tarda d'ans d'ahir, com els nostres lectors pogueren veure en la ressenya que donàvem de la sessió de Corts, la Cambra va destinar una part de la sessió a commemorar l'aniversari de l'obertura solemnia de les primeres Corts Constituents de la República. Els reusencs, en la tarda del 14 de juliol de 1931, vàrem escoltar amb extraordinari interès la retransmissió radiada del discurs presidencial de l'aleshores cap del Govern, senyor Alcalà Zamora. Fou, el discurs de referència, una magnífica pega oratòria cremada en holocaust a la causa republicana. Tot i que el nostre problema previ no hi fou gairebé ni apuntat, la noblesa i la lleialtat de don Nicet, ens va semblar a tots penyora prou sòlida de què, al seu temps, la nostra alliberació seria reconeguda i sancionada com un fet consubstancial, amb l'entranyia viva del nou règim. Emparats amb aquesta lògica interpretació d'actituds, de promences i de pactes, anàrem al referèndum i al plebiscit, als quals vàrem infondre la vida i la solidesa que necessitaven per tal d'aportar a l'obra constitucional aquest apèndix imprescindible i inajornable, de raó i de justícia que és l'Estatut de Catalunya.

Nosaltres sentim una profunda admiració pel senyor Alcalà Zamora, al qual mai no agrairem prou l'enèrgica defensa que en mantes ocasions ha fet del nostre plet nacional. Ell, amb Manuel Azaña, dues de les mentalitats més preclares que haurà conegut la política espanyola, ens comprenen i, si d'ells depenia, ja fórem fa molts dies en la plenitud dels drets que ens corresponen.

Però no tot són homes com Alcalà Zamora, a la dreta—dreta intel·ligent—i Manuel Azaña a l'esquerra—esquerra generosa i vibràtil—. Durant aquesta anyada parlamentària hem vist enderrocar-se un gros tant per cent de la confiança que havíem dipositat en la República Espanyola. Aquesta República que s'ha desentès del sentit federal que va servir-li d'alcaloide i que, per boca de molts dels seus homes, parla del nostre problema com si ara acabéssim d'inventar-lo, oblidant que l'hem plantejat exacta-

ment d'acord dintre les normes que va imposar-nos la República després d'exigir al nostre il·lustre President aquella marxa enrera que va constituir el sacrifici més gros de tota la seva vida.

Bona culpa de l'esterilitat que per a la causa catalana revesteix l'any de parlament que ans d'ahir va complir-se, pot atribuir-la a l'absència dels debats del verb florit i convincent del senyor Alcalà Zamora, que té el do i la facultat d'enobrir i elevar les discussions en què actua. D'altra banda, la presència indesitjable de personalitats tèrbolament republicanes, les unes, obertament monàrquiques les altres, enrareix l'ambient i tracta d'ofegar sota una onada de cansament, les reivindicacions de Catalunya.

En dotze mesos de Corts Constituents l'obra que s'ha dut a cap és enorme i elogiada sota molts aspectes. Només en allò que ens afecta directament a nosaltres, els catalans, en l'ordre moral i material, dista encara molt d'ésser allò que la nostra col·laboració entusiasta al canvi de règim ens donava dret a esperar.

L'ensopegada radical de Saragossa

Empès per les ambicions de Poder i la manca de visió dels seus parlamentaris; lligat per l'odi que gairebé tots senten contra Catalunya, com uns vulgars agraris; mal servit pels qui haurien de sostenir el seu prestigi, i que li són excessivament inferiors, el senyor Lerroux ha equivocat completament el camí que l'havia de dur al Govern, si és que realment preté governar. Inferiors en nombre de vots a la Cambra, inferiors en valors personals polítics, inferiors en disciplina, inferiors en contingut ideològic, i prenent obrir-se pas destralejant les aspiracions de Catalunya, les hosts radicals estan en perill de confondre's en una oposició absurda amb la clericalla monàrquica.

Entorn de l'Estatut

Els punts de vista del senyor Azaña són els mateixos que sostingué en el seu discurs a la Cambra

En la reunió celebrada per la minoria catalana, els senyors Carner i Domingo, que en compliment de l'acord de la reunió anterior conferenciaren amb el cap del Govern per a exposar-li els punts de vista de la minoria catalana respecte a l'Estatut i la seva discussió al Parlament, feren als seus companys de representació parlamentària una extensa referència del tractat en la seva entrevista amb el president del Consell.

Segons les nostres notícies, els senyors Carner i Domingo manifestaren als parlamentaris catalans que el cap del Govern manté en la seva integritat els punts de vista sostinguts en el seu discurs de la Cambra, els quals punts en tractar-se han estat ratificats pel Consell de ministres.

Els diputats catalans després han canviat impressions sobre l'actitud observada per algunes minories governamentals, les quals en contradicció amb el discurs del cap del Govern presenten esmenes i vots particulars que vénen a minvar les concessions fetes pel president del Consell en el seu discurs.

Aquesta actitud produí algun malestar entre els parlamentaris catalans i a això era degut sens dubte el pessimisme que pesava damunt d'alguns d'ells.

En la reunió següent els diputats catalans han decidit nomenar representants en les comissions de minories governamentals que s'han creat i pensen crear-se per a resoldre aquells punts a tractar i que les màximes diferències d'opinió han suscitat.

Aquests representants catalans en el si de les dites comissions mantindran íntegrament el pensament del cap del Govern sobre Finances, Justícia i Ordre Públic.

Quant a l'Ensenyança es mostren partidaris del vot particular del senyor Bello.

Encara que els diputats catalans no han volgut mostrar-se molt explícits, hem cregut comprendre que es sentien força més optimistes que en dies anteriors.

Els esmentats parlamentaris suposen que donada la cohesió exis-

tent entre els diversos grups que formen les minories governamentals, no serà difícil d'arribar a punts de coincidència.

De totes maneres, els diputats catalans s'oposarien a tota fórmula que estigués per sota de la línia tragada pel president del Consell en el seu discurs.

Preguntat pels periodistes si havia donat compte al Sr. Azaña de la reunió celebrada per la minoria catalana, el ministre d'Agricultura contestà afirmativament i afegí que ell se sentia optimista respecte del resultat de les gestions que s'estan realitzant per les comissions especials per tal d'arribar a una fórmula de solució respecte els punts fonamentals de l'Estatut de Catalunya.

D'aquestes comissions formaran part representants de la minoria catalana.

La de Justícia ja funciona i porta molt endavant els treballs; es tracta de constituir la d'Ensenyament, car aquesta qüestió ha d'ésser discutida al saló de sessions dimarts que ve, igual com l'anterior.

La d'Ordre Públic començarà a actuar aquesta mateixa setmana.

El senyor Bello ha dit que s'estava ocupant de constituir la comissió especial que ha de completar la fórmula sobre Ensenyament, pe-

(Segueix a la pàgina 5)

EL MANIFEST DE LA U. G. T. I DEL PARTIT SOCIALISTA, NEGANT-SE A ADMETRE LA POSSIBILITAT D'UNA DICTADURA, I LA REUNIO DE LA MINORIA CATALANA, HAN ESTAT ELS TEMES PREFERRITS PELS CONVERSADORS POLITICS. L'ACTITUD ASSERENADA DE LA MINORIA CATALANA I LA DECISIO AMB QUE EL PROLETARIAT UGETISTA I SOCIALISTA HA RESPONST A LA POSSIBLE REACCIO DRETISTA, HAN FET QUE EN TOTA LA TARDA ELS COMMENTARIS FESSIN DE MADRID UN PARLAMENT OBERT